

Wrocławska Akademia Młodych Uczonych i Artystów

W kwietniu 2013 upłyną trzy lata od powołania we Wrocławiu Akademii Młodych Uczonych i Artystów. Pierwszy taki w Polsce eksperyment, zapoczątkowany przez członków Honorowej Kapituły, w tym prof. Andrzeja Białasa, prof. Marka Bojarskiego, dr. Rafała Dutkiewicza, prof. Michała Kleibera, prof. Tadeusza Lutego oraz prof. Macieja Żylicza, można dziś uznać za udany. Nie zaszkodziły mu bowiem nawet bariery tworzone przez restrykcyjne ograniczenia prawne. We Wrocławiu pod opieką miasta udało się stworzyć miejsce dedykowane młodym uczonym i artystom, miejsce, w którym oprócz szansy na własny rozwój w wymiarze interdyscyplinarnym mają oni możliwość zarówno dzielenia się pasją, jak i wzajemnego wspierania i inspirowania swoich naukowych i artystycznych przedsięwzięć.

Akademia Młodych Uczonych i Artystów ma swoją siedzibę we Wrocławskim Centrum Akademickim, a opiekę nad nią sprawuje Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi Urzędu Miejskiego Wrocławia. Zaskakujące wydawać by się mogło to, że takie miejsce powstaje właśnie pod patronatem miasta: co może bowiem łączyć młodych uczonych z samorządem? Tak, jak za sukcesem każdej organizacji stoją konkretni ludzie: utalentowani, przejmujący inicjatywę i zarażający entuzjazmem innych, tak i każde miasto potrzebuje dla swojego rozwoju tego typu osobowości. Akademia skupia w sobie właśnie takich ludzi. We Wrocławiu bardzo dużą wagę przywiązuje się do wspierania środowiska akademickiego. Tym ważniejsze jest poszukiwanie w nim talentów i liderów oraz troska o nich, stwarzanie takiej atmosfery i warunków, w których ich rozwój będzie łatwiejszy.

Akademia jest miejscem, gdzie urzeczywistnia się starożytny ideał jedności wiedzy i jedności poznania. Jej członkowie realizują wspólne przedsięwzięcia na styku rozmaitych dziedzin nauki i sztuki. Na codwutygodniowych spotkaniach członkowie Akademii wspólnie pracują nad szczegółowymi zagadnieniami, np. nad wykorzystaniem informatyki w psychiatrii, zastosowaniem matematyki w sztukach plastycznych i w filozofii czy nad rozpoznaniem roli i znaczenia procesów biologicznych w zjawiskach psychicznych.

Akademia jest miejscem, gdzie powstają nowe idee, zmieniające oblicze edukacji szkolnej. Członkowie Akademii zorganizowali dotąd m.in. warsztaty dla młodzieży z biologii molekularnej, warsztaty dla licealistów z logiki z elementami krytycznego myślenia, warsztaty z animacji kukielkowych. Planowane są warsztaty z matematyki, pokazy z biologii, warsztaty z zarządzania talentem oraz utworzenie multimedialnego portalu wiedzy. Akademicy są również merytorycznie zaangażowani w projekt wprowadzenia we wrocławskich szkołach nowego przedmiotu, w ramach którego uczniowie od wczesnych etapów edukacji mają uczyć się programowania.

Ważnym elementem wrocławskiej Akademii jest ścisła współpraca merytoryczna *prima facie* odrębnych przedmiotowo nauk, w szczególności tych, które współczesność przedzieliła przepaścią, to znaczy tzw. nauk

ściśtych i nauk humanistycznych. Odbyło się już seminarium inauguracyjne cykl spotkań nt. metodologii i filozofii nauk. Cykl ten ma w zamiarze zbliżyć do siebie poszczególne dyscypliny naukowe, zbliżyć poprzez rozpatrzenie ich podstaw. Przelamanie instytucjonalnie utwierdzonej odrębności nauk jest jednym z często podkreślanych zadań Akademii. W ten oto sposób artysta plastyk uczy się programowania, kompozytor rozprawia z biologiem o biologicznych podstawach percepcji muzyki, a filozof o zastosowaniach matematyki w filozofii – temu wszystkiemu zaś przygląda się psycholog, który odnalazł punkty wspólne zarówno z medykiem, jak i informatykiem. W tych okolicznościach w naturalny sposób przychodzi na myśl Akademia Platona, gdzie choćby matematyka i filozofia nie były tak różne i od siebie oddzielone, jak różne i oddzielone są dzisiaj.

W roku 2013 Akademia zaplanowała comiesięczny cykl spotkań pod ogólnym hasłem „Nadmiar i brak”, który zwieńczony zostanie interdyscyplinarną i międzynarodową konferencją pod tym samym hasłem. Z konferencją splecione będą wydarzenia artystyczne. Każdy z Akademików ma za zadanie wygłoszenie wykładu o nadmiarze i braku z perspektywy własnej dyscypliny. Biolog będzie mówił o nadmiarze i braku w procesie ewolucyjnym, kardiolog o paradoksach medycyny – a w tym o pozytywnych konsekwencjach nadmiaru tkanki tłuszczowej, socjolog o nadmiarze i braku pracy, filozof o metafizycznym i etycznym nadmiarze i braku, malarz o nadmiarze i braku w kontekście ekonomii wrażeń estetycznych itd.

Jednym z ważnych i dużych przedsięwzięć Akademii będzie festiwal *Art&Science*, który aktualnie znajduje się w fazie projektowania. Festiwal ten ma w pełni unaocznić i zdać sprawę z autentycznych powiązań i podobieństw procesów poznawczo-naukowych i artystycznych.

Akademicy podczas konferencyjnych wyjazdów nawiązują kontakty z innymi Akademiami w Europie; nawiązano już kontakt z Akademią Holenderską, Bawarską oraz Berlińską. Planowane są wspólne międzynarodowe przedsięwzięcia.

Akademia Młodych Uczonych i Artystów stanowi również zespół doradczy Prezydenta Wrocławia w zakresie wspierania akademickiego i naukowego rozwoju miasta. Członkowie Akademii uczestniczą w procesie oceny wniosków w programach konkursowych organizowanych przez miasto, a w tym w programie stypendialnym dla doktorantów oraz w miejskim programie *Visiting Professors* – wspominając tylko o niewielkiej części tych programów.

Członkami Akademii mogą zostać osoby do 35 roku życia, wyróżniające się wybitnymi osiągnięciami naukowymi. Ich kadencja trwa 5 lat. Obecnie Akademia liczy 22 członków.

BARBARA ROGOWSKA

Wrocławskie Centrum Akademickie

BARTŁOMIEJ SKOWRON

Akademia Młodych Uczonych i Artystów